

Presentació

Una vegada més el temps ha fet ombra a les intencions, una vegada més ens ha atrapat en el seu remolí i ens ha impedit complir els terminis... El temps –també els diners, els pressupostos, les ajudes...–. Temps i diners, béns escassos en aquesta època que ens ha tocat viure... Temps i diners, grans obstacles amb què ens hem d'enfrontar moltes dones, la majoria, perquè si d'alguna cosa no som mestresses més enllà del nostre petit reducte domèstic, és del temps i dels diners... Del temps, perquè ens el van arrabassar; dels diners, perquè mai ens va ser permès tenir-ne... Temps i diners, conjunció malèvola que ens dificulta fer visibles les nostres contribucions científiques, vivencials, culturals... En el temps, perquè hem estat amagades per l'ombra d'una cultura que ens era aliena –si no hostil–, en la qual, si de cas, se'ns mostrava com simple objecte, embellidor d'un tot, o associada a una naturalesa de la qual l'ésser humà, l'home, es va jactar de poder-se deslliurar a través del fet cultural i artístic; en els diners, per ser considerades com possessió mateixa, limitant-nos l'accés a la seua distribució, al seu poder... Temps, diners, saber, ciència, pensament, cos –tampoc del nostre cos vam ser mestresses–, art, cultura..., espais de privació per a les dones, ocultació, dolor, absència, llocs en què sempre vam estar amagades al racó de les coses que ningú no reconeix, com un petit estri oblidat per algú que va haver d'eixir amb presses, moments conquistats per salts clandestins, passejats amb sigil, en el sepulcral silenci, per aquelles temeràries que van gosar creuar els límits... Sempre n'hi va haver una, algunes, unes quantes, que ens van obrir el camí a les altres.

Art, cultura i visibilització, aqueix va ser l'objectiu primordial d'aquesta llarga trobada, de seixanta hores de durada, en la qual ens anàrem trobant dones vinculades a les arts plàstiques, al periodisme, a la música, a la literatura, al pensament, al cine, al teatre, a l'arquitectura, a la psicologia, a la ciència, a la sociologia, a la història, a altres cultures; d'homes, també n'hi va haver, pocs, però allí hi van estar, significant la presència del nostre gènere, donant suport amb la contribució del seu reconeixement.

Ara ha arribat l'hora no sols de recordar aquell moment, sinó de fer-lo perdurar en la memòria, a través de les pàgines que segueixen, que ens bastiran una bona imatge del que va ser aquellencontre.

Aquesta compilació –actes, s'anomenen– ha arribat tard, però ferma... Potser una mica pàl·lida i afeblida perquè no hi són totes les que hi van ser tot i que hi

són les que hi van ser. Les unes i les altres, absents i presents, hi van ser i hi són. Dones que continuen entestades a fer-se presents, a recordar-se com a col·lectiu –una mica embolicat, és cert, però col·lectiu al capdavant–, el gran col·lectiu humà, la meitat, les altres, les que, tot i sent, no els ha estat permès ser-hi.

Una vegada més, encara que el títol ho titlle d'estrany, el gest solidari ha funcionat i *Asparkía* –una revista de nom empeltat, producte de dos grans noms de la nostra antiguitat, Aspasia i Hiparkia, ha sigut el suport per a convertir aquest record en present.

Llegiu-la, gaudiu-ne i, sobretot, accepteu que açò és imparable, que el futur vindrà farcit de contribucions de dones perquè n'hi ha moltes interessades en aquesta causa que no és sinó l'afany d'esmentar presències, de reconèixer accions.

Alicia Gil Gómez

Seminari d'Investigació Feminista

Directora i coordinadora del curs:

«Dona, dones: art i cultura»